

T Á J É K O Z T A T Ó *
*az államháztartás központi alrendszerének
2019. január havi helyzetéről*

2019. február

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

A meghozott kormányzati intézkedések és a felelősségteljes költségvetési gazdálkodás eredményeként az elmúlt két évtized legkedvezőbb adatát láthatjuk az év első hónapjában.

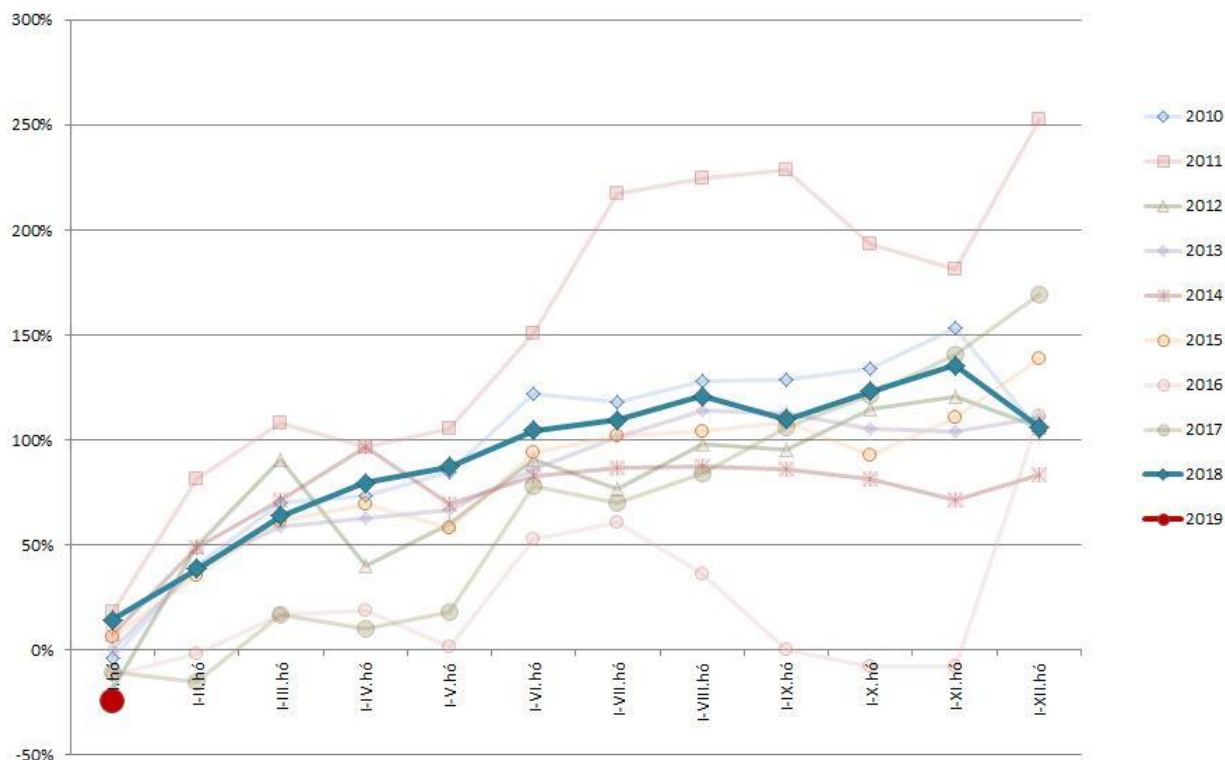
A 244,5 milliárd forintos többlet azt mutatja, hogy a magyar gazdaság jobban teljesít, az államháztartás helyzete pedig változatlanul stabil és kiszámítható. Adóbevételekből 200 milliárd forinttal több folyt be, mint tavaly ilyenkor, és jelentős uniós átutalás is történt.

Az idei költségvetés a biztonságos növekedésről szól, ami egyszerre szolgálja Magyarország biztonságának megőrzését, a gazdasági növekedés fenntartását, a családok további megerősítését, valamint a teljes foglalkoztatás elérését. Ennek jegyében a családok támogatására és az otthonteremtésre is minden eddiginél több forrás jut. Januártól további 8-8%-kal nőtt a minimálbér és a garantált bérminimum, míg a nyugdíjak idén 2,7%-kal, vagyis a tervezett infláció mértékével emelkedtek.

Mivel egyre több embernek van munkája, és a munkabérek folyamatosan emelkednek, évről-évre javul a családok jövedelmi helyzete, ez megmutatkozik a fogyasztás alakulásában is. 2019 januárjában az általános forgalmi adóból 153,9 milliárd forinttal, személyi jövedelemadóból 23,9 milliárd forinttal, nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékokból 23,0 milliárd forinttal, míg jövedéki adóból 17,1 milliárd forinttal több folyt be az államkasszába, mint az előző év első hónapjában. 222,9 milliárd forint uniós bevétel érkezett, a kifizetések pedig 89,3 milliárd forintot tettek ki, vagyis a költségvetésnek uniós támogatások nélkül is többlete van. A januári főbb kiadások közül főként a hazai forrásból megvalósuló fejlesztések (például a Modern Városok Program, az országos vasúthálózat megújítása) emelhetőek ki.

Az év első hónapjában az államháztartás központi alrendszerének egyenlege a központi költségvetés 186,5 milliárd forintos, az elkülönített állami pénzalapok 23,0 milliárd forintos, illetve a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak 35,0 milliárd forintos többletéből tevődött össze. Az uniós módszertan szerinti hiánycél idén a GDP 1,8%-a, mellyel párhuzamosan az államadósság aránya is a tavalyihoz képest tovább mérséklődhet.

**A központi alrendszer egyenlege
az előirányzat százalékában**

Az államháztartás központi alrendszerének 2019. január havi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

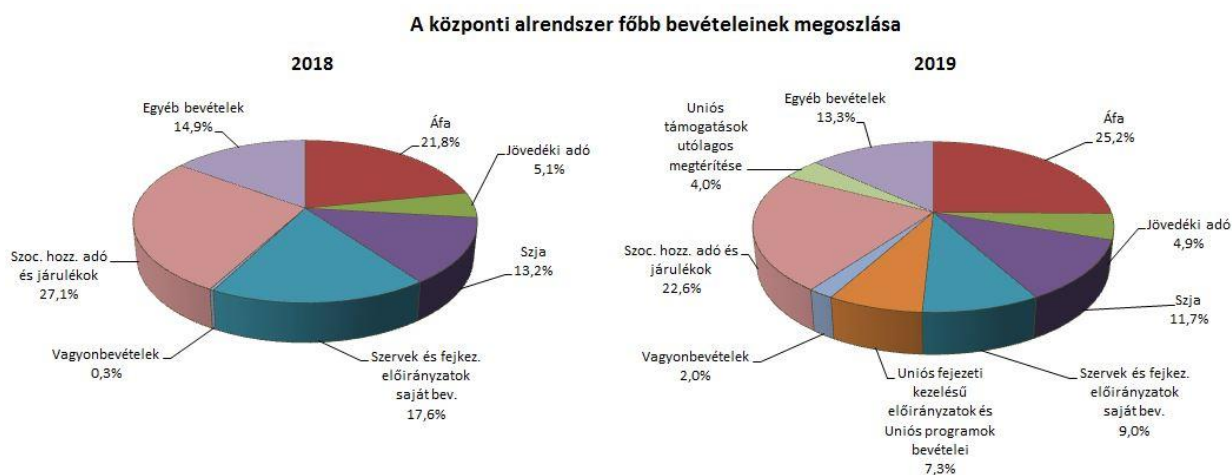
	2018. évi előzetes tény milliárd forintban (1)	2018. I. hó tény milliárd forintban (2)	tény=100% Index (%) (2/1)	2019. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2019. I. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat= 100% Index (%) (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 368,8	-258,9	18,9	-985,7	186,5	
bevétel:	13 594,0	1 030,2	7,6	13 077,9	1 411,2	10,8
kiadás:	14 962,8	1 289,1	8,6	14 063,6	1 224,7	8,7
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	7,6	16,3	214,5	-12,7	23,0	
bevétel:	575,4	36,7	6,4	609,4	46,6	7,6
kiadás:	567,8	20,4	3,6	622,1	23,6	3,8
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-83,9	49,8		0,0	35,0	
bevétel:	5 703,6	505,1	8,9	5 893,1	512,1	8,7
kiadás:	5 787,5	455,3	7,9	5 893,1	477,1	8,1
Egyenleg összesen	-1 445,1	-192,8	13,3	-998,4	244,5	
bevétel:	19 873,0	1 572,0	7,9	19 580,4	1 969,9	10,1
kiadás:	21 318,1	1 764,8	8,3	20 578,8	1 725,4	8,4

I.

A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2019. január havi 1969,9 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos hónapjához képest 397,9 milliárd forinttal, 25,3%-kal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek az általános forgalmi adóból, a személyi jövedelemadóból és a jövedéki adóból, valamint a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulékokból származó bevételek. Mindezek mellett lényegesen magasabb összegben teljesültek az uniós programok bevételei, az uniós támogatások utólagos megtérítése, valamint az állami vagyonnal kapcsolatos befizetések is.

A bevételek közül a **társasági adó** mérlegsoron az év első hónapjában -24,0 milliárd forint realizálódott, amely az előző év azonos hónapjának bevételét 5,1 milliárd forinttal haladta meg. A bázisévhez viszonyítva az eltérést a magasabb adóelőleg-kötelezettségek okozzák, amit részben ellensúlyozott a 2018. évi adóelőleg-kiegészítést érintő rendelkezések 2019 januárjára történő áthúzódásához kötődően megemelkedett kiutalás.

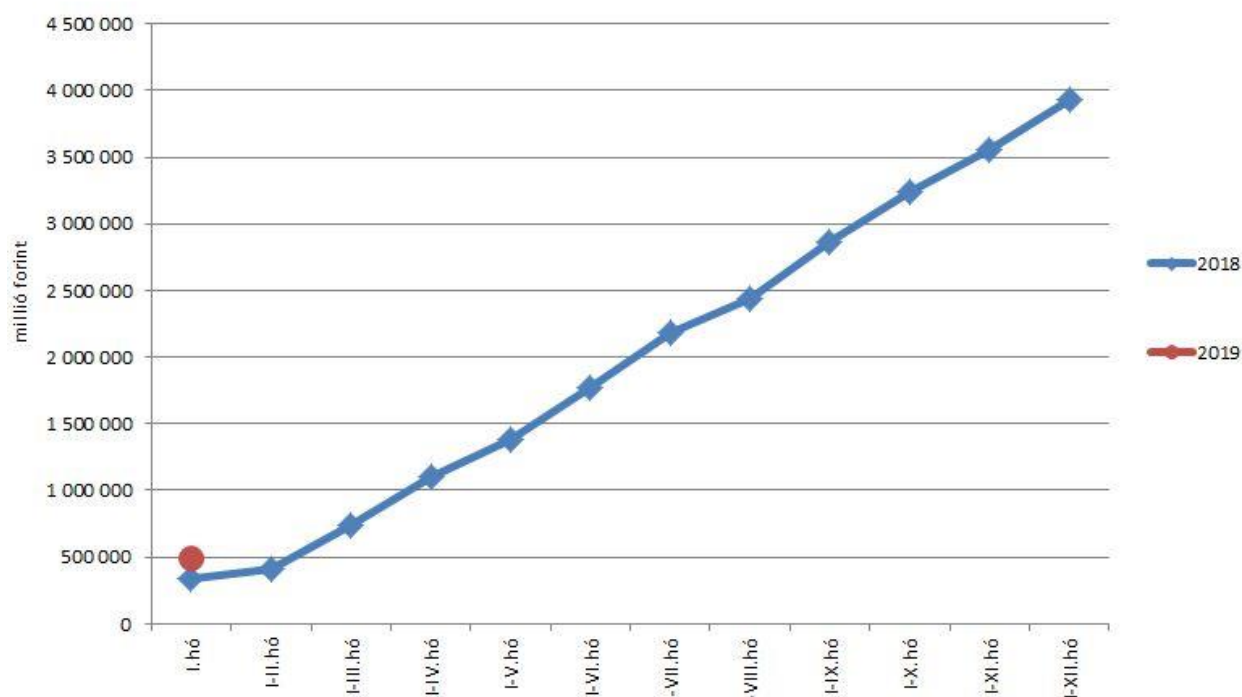
Az **egyéb központosított bevételekből** januárban összesen 41,7 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előirányzat 8,1%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 12,5 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forintban)

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	4 813,9	5 216,2	402,3	108,4
Környezetvédelmi termékdíjak	6 304,1	7 710,3	1 406,2	122,3
Vízkeszletjárulék	840,5	996,5	156,0	118,6
Hulladéklerakási járulék	2 046,9	2 734,0	687,1	133,6
Elektronikus útdíj	12 403,3	12 527,4	124,1	101,0
Korkedvezmény-biztosítási járulék	-0,1	-1,0	-0,9	1000,0
Időalapú útdíj	5 027,6	5 573,7	546,1	110,9
Bírságok	6 532,3	6 766,7	234,4	103,6
Egyéb tételek összesen	274,6	161,6	-113,0	58,8
Összesen	38 243,1	41 685,4	3 442,3	109,0

Az év első hónapjában az **általános forgalmi adóból** 496,5 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 153,9 milliárd forinttal haladta meg.

Általános forgalmi adó

A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	608,0	692,1	84,1	113,8
Kiutalás	265,4	195,6	-69,8	73,7
Egyenleg	342,6	496,5	153,9	144,9

A belföldi befizetések növekedése elsősorban a kereskedelemhez és a feldolgozóiparhoz köthető. A dohánytermékek utáni bevételek előző évhez viszonyított növekedését elsősorban a magasabb cigarettaforgalom, valamint a 2019. januári adómérték-emelés határozza meg. Az import utáni befizetések növekedésének hátterében a forgalom bővülése áll.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első hónapjában 96,8 milliárd forintot tett ki, amely 17,1 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi bevételnél. A bevételek megoszlása a következők szerint alakult:

Jövedékiadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	45,4	50,8	5,4	111,9
Dohánygyártmány jövedéki adó	27,6	33,8	6,2	122,5
Egyéb termék jövedéki adó	6,7	10,9	4,2	162,7
Import jövedéki adó és energiaadó	0,0	1,3	1,3	
Jövedéki adók összesen	79,7	96,8	17,1	121,5

A dohánytermékek utáni bevételek emelkedésének háttérében elsősorban a nagyobb cigarettaforgalom és az adómérték-emelés áll. Az egyéb termékek esetében a bevételek növekedésének háttérében a forgalom növekedése és a népegészségügyi termékadót érintő, 2019-től életbe lépő változásokhoz köthető készletezési hatás áll. Az üzemanyagok utáni bevétel növekedését elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom indokolja. A bevételek növekedéséhez az is hozzájárult, hogy 2019. január 1-jétől az energiaadó a jövedéki adó soron szerepel.

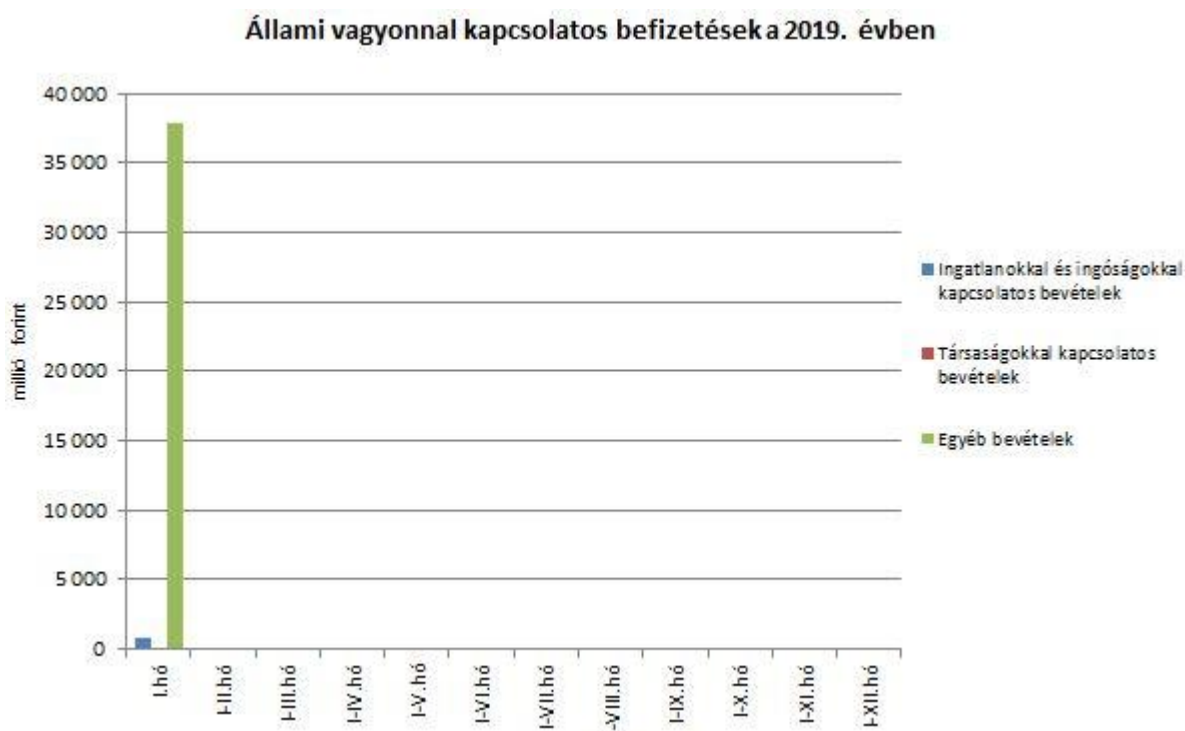
A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel az év első hónapjában 26,8 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 1,1 milliárd forinttal magasabb. A növekedés háttérében a pénzforgalmi szolgáltatók magasabb befizetése áll, melyet részben ellensúlyozott a Kincstár alacsonyabb befizetése.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első hónapjában 230,7 milliárd forint volt, amely 23,9 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti befizetésnövekedés. Az előző év azonos hónapjához képest a befizetések és a kiutalások arányát a következő táblázat részletezi:

Személyijövedelemadó-bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	208,4	232,5	24,1	111,6
Kiutalás	1,6	1,8	0,2	112,5
Egyenleg	206,8	230,7	23,9	111,6

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** januári összege 38,8 milliárd forint volt, melynek meghatározó tétele a frekvencia használati jogosultság értékesítéséből származó befizetés (32,0 milliárd forint). A befizetések összetételét a következő diagram szemlélteti:

Az **uniós bevételek** főszabály szerint a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetbe érkeznek, ezek kimutatására szolgál az „Uniós programok bevételei” mérlegsor, valamint az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsor.

Az **„Uniós programok bevételei”** mérlegsoron a 2019. év januárjában 143,2 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az éves előirányzat 10,6%-os teljesítését jelenti.

A **„Egyéb uniós bevételek”** soron belül a vámbeszedési költség megtérítése 1,6 milliárd forintot tett ki januárban. Ez az összeg az éves előirányzat 10,9%-a, és közel 0,4 milliárd forinttal haladta meg a 2018. év azonos hónapjában keletkezett bevételt. A vámbevétel túlteljesülésének hátterében az előzetesen vártnál nagyobb mértékben kiszabott vámösszeg áll. Az „Uniós támogatások utólagos megtérítése” soron a 2019. év januárjában 79,2 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az éves előirányzat 66,0%-a.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó január havi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I. hó	Az alap I. havi bevételén belüli aránya (%)	2019. I. hó	Az alap I. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	290,6	97,0	279,3	98,1	-11,3	96,1
Egészségbiztosítási Alap	119,4	58,1	142,2	62,6	22,8	119,1
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	16,3	66,0	23,6	68,6	7,3	144,8
Összesen	426,3		445,1		18,8	104,4

A **Nyugdíjbiztosítási Alap** január havi bevételeinek döntő része, 98,1%-a a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származik. A 2019. január havi szociális hozzájárulási adó- és járulékbévételek (279,3 milliárd forint) 3,9%-kal, 11,3 milliárd forinttal maradtak el az előző évi január havi bevételeitől. A tárgyévi alacsonyabb teljesítés oka, hogy a szociális hozzájárulási adó Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető hányada a 2018. évi 79,5%-ról 70,22%-ra csökkent. A nyugdíjjárulék mértéke a 2019. évben változatlanul 10%. E bevételi jogcímet nem érinti a megosztási arány változása, így az év első hónapjában 12,5 milliárd forinttal magasabb összegben, 11,4%-kal magasabb volumenben teljesült a tavalyi év azonos hónapjához képest. A jelentős mértékű járulékbévételek-növekedés oka a 2018. I-XI. hónapban tapasztalt, 10%-ot meghaladó átlagkereset-növekedés továbbgördülő hatása, valamint az év végi prémium, jutalom kifizetések mértéke.

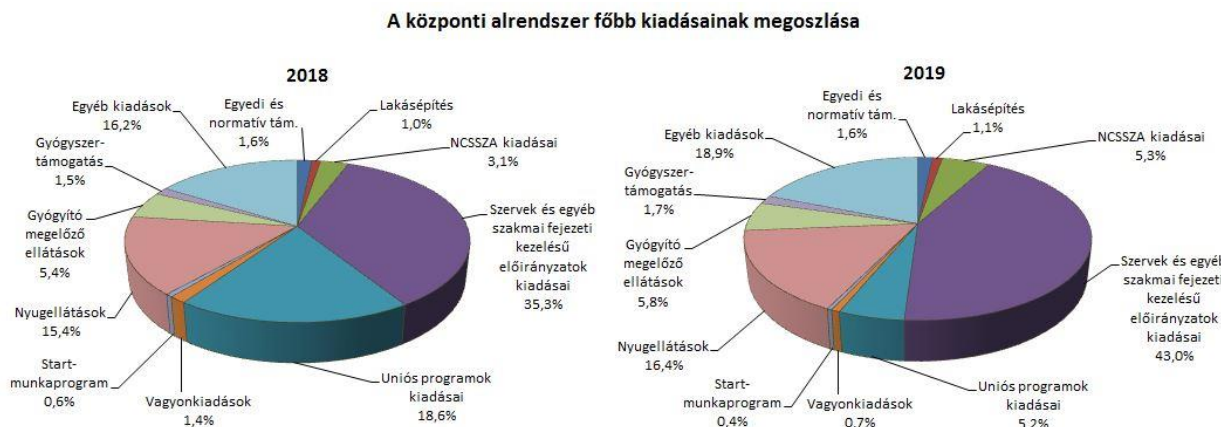
Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó január havi bevétel az alap összes bevételének 62,6%-át tette ki. A 2019. évi január havi szociális hozzájárulási adó- és járulékbévételek (142,2 milliárd forint) 19,1%-kal, 22,8 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos hónapjának a bevételeit. A tárgyévi magasabb teljesítés oka, hogy a szociális hozzájárulási adó Egészségbiztosítási Alapot megillető hányada a 2018. évi 20,5%-ról 27,31%-ra emelkedett. A bevételek emelkedéséhez hozzájárult még a növekvő bruttó keresetkiáramlás. A biztosított egészségügyi járulék mértéke a 2019. évben változatlanul 7%. A január havi szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek az éves törvényi előírányt 8,2%-át tették ki.

A szociális hozzájárulási adó megfizetett összegének 2,47%-a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapot** (NFA) illeti meg, melyből januárban 5,4 milliárd forint bevétel folyt be. 2018-ban e címen nem keletkezett bevétel, mivel a szociális hozzájárulási adóból az NFA ebben az évben nem részesült. Idén januárban az egészségügyi és munkaerőpiaci járulék NFÁ-t megillető hányada 18,2 milliárd forint lett, mely 1,9 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos hónapjának az összegét.

Január hónapban az Egészségbiztosítási Alap összes bevételének 11,8%-a származott az **egészségügyi hozzájárulásból**, ez az alapnak 26,9 milliárd forint bevételt jelentett.

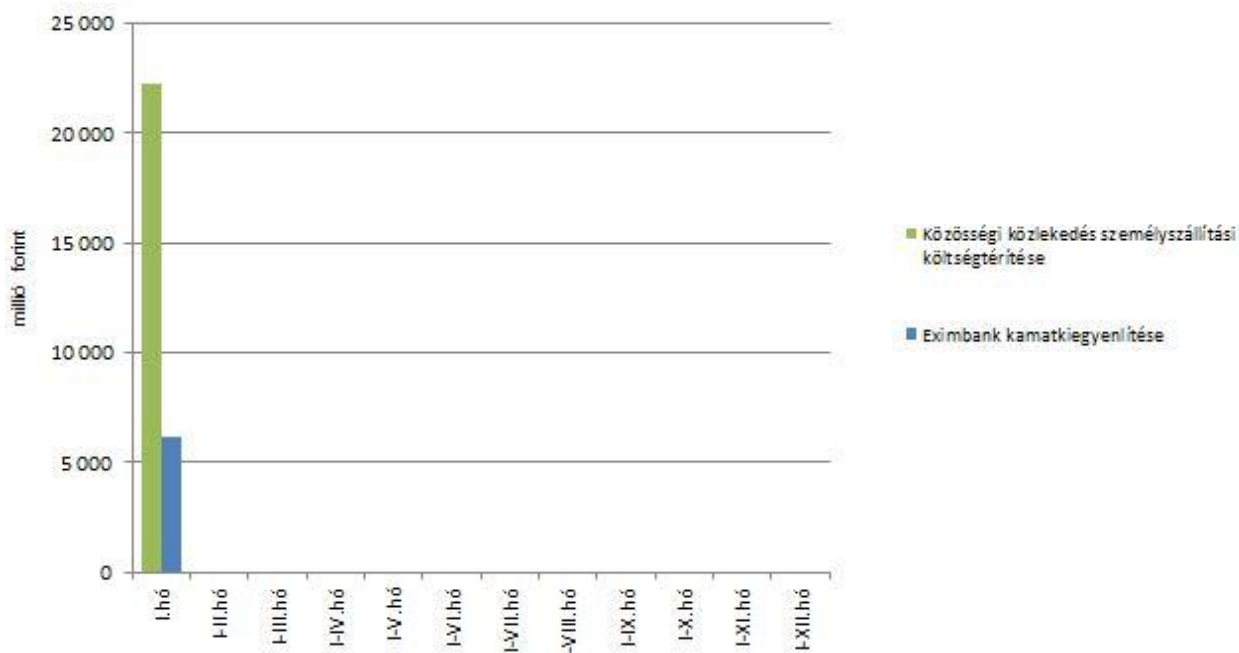
2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer 2019. január havi 1725,4 milliárd forint összegű kiadásai 39,4 milliárd forinttal, 2,2%-kal teljesültek alacsonyabb összegben, mint az elmúlt év azonos hónapjában, mely döntően az uniós programok kiadásainak előző év január hónapjához viszonyított mérséklődésével függ össze. Emellett jelentős mértékben elmaradtak a 2018. évi januári kiadásoktól az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások is.

Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások 2019 januárjában 28,3 milliárd forintot tettek ki, amely összeg nagyságrendileg megegyezik az előző év azonos hónapjában történt teljesítéssel. A kiadások meghatározó tételeit jelentő közösségi közlekedési személyszállítási és vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés, valamint az elővárosi közösségi közlekedés támogatása kapcsán közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt. részére nyújtott kamatkiegyenlítés esetében pedig jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizet az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2019. évben

A lakásépítési támogatásokra fordított kiadások a 2019. év januárjában 18,8 milliárd forintot tettek ki, ami 1,6 milliárd forinttal magasabb a 2018. év azonos hónapjához viszonyítva. Az eltérés hátterében elsősorban a lakástakarék-pénztári megtakarítások után fizetett állami támogatások összegének emelkedése, valamint az elszámolási szabályok miatti kifizetések gyakorisága áll. Ezenfelül az árfolyam- és a referenciahozamok, valamint a további konstrukciókat igénybe vevők létszámának alakulása is befolyásolta a kifizetéseket.

A Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A főbb támogatásokat az alábbi táblázat részletezi:

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	34,4	66,1	31,7	192,2
<i>Ebből:</i>				
<i>családi pótlék</i>	26,4	51,6	25,2	195,5
<i>gyermekgondozást segítő ellátás</i>	5,2	10,4	5,2	200,0
<i>gyermeknevelési támogatás</i>	0,9	1,9	1,0	211,1
<i>életkezdesi támogatás</i>	0,4	0,3	-0,1	75,0
Korhatár alatti ellátások	7,8	7,9	0,1	101,3
<i>Ebből:</i>				
<i>korhatár előtti ellátás és táncművészeti életjára</i>	1,5	1,7	0,2	113,3
<i>szolgálati járandóság</i>	6,3	6,2	-0,1	98,4
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	10,9	15,9	5,0	145,9
<i>Ebből:</i>				
<i>járásai szociális feladatok ellátása</i>	5,8	6,9	1,1	119,0
<i>fogyatékosági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	3,0	7,0	4,0	233,3
<i>politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	1,2	1,1	-0,1	91,7
Különféle jogcímen adott térítések	1,9	1,9	0,0	100,0
<i>Ebből:</i>				
<i>közgyógyellátás</i>	1,3	1,3	0,0	100,0
Összesen	55,0	91,8	36,8	166,9

A **családi támogatásokra** idén januárban összesen 66,1 milliárd forintot fordítottak, amely a 2018. évi január havi kiadások közel kétszerese. 2019. januárban a családi támogatások egyes ellátásai (családi pótlék, anyasági támogatás, gyermekgondozást segítő ellátás, gyermeknevelési támogatás) esetében kéthavi összeg került folyósításra, mivel – a naptári napok alakulása következtében – már január végén átutalásra kerültek a február hónapra járó ellátások is. Ez 32,4 milliárd forint többletkiadást jelentett.

A **korhatár alatti ellátásokra** 2019. január hónapban 7,9 milliárd forintot folyósítottak, mely nagyságrendjében hasonló az előző év azonos hónapjában e célra kifizetett összeghez. Az adatok tartalmazzák ezen ellátások januárban végrehajtott emelésének (a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint végrehajtott 2,7%-os emelés) a hatását is.

Idén az első hónapban a **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra** kifizetett összeg közel másfélszerese volt az egy évvel korábbi kiadásnak. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokon belül a legnagyobb összeget (6,9 milliárd forint) a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely 1,1 milliárd forinttal haladta meg az előző évi januári kifizetést. Ennek oka, hogy 2019. január 1-jétől az ápolási díj rendszere átalakult: a gyermeküket ápolók új ellátásra, a gyermekek otthongondozási díjára váltak jogosulttá, amelynek összege havi 100 000 forint, az ápolási díj összege pedig 15%-kal emelkedett. A fogyatékosági támogatásra 2019 januárjában kifizetett összeg mintegy 2,3-szerese volt az előző évi január havi teljesítésnek, figyelemmel arra, hogy idén január hónapban ez esetben is kéthavi összeg folyósítására került sor, továbbá a fogyatékosági támogatás összege is 2,7%-kal emelkedett.

A **különbéle jogcímen adott térítések** 2019. január hónapban 1,9 milliárd forintot tettek ki, amely közel azonos az előző évi teljesítéssel. A térítéseken belül a legnagyobb összeget, 1,3 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki.

A **helyi önkormányzatok** 2019. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 728,9 milliárd forint állami támogatást biztosít, ami a 2018. évi 705,4 milliárd forintos törvényi előirányzatnál 23,5 milliárd forinttal magasabb. E többlet mintegy 60%-a szolgál fedezetül egyes kiemelt fejlesztési többletekre, közel 30%-a gyermekjóléti feladatok támogatására és további 10%-a működési feladatok ellátására lesz fordítható az idei évben. A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

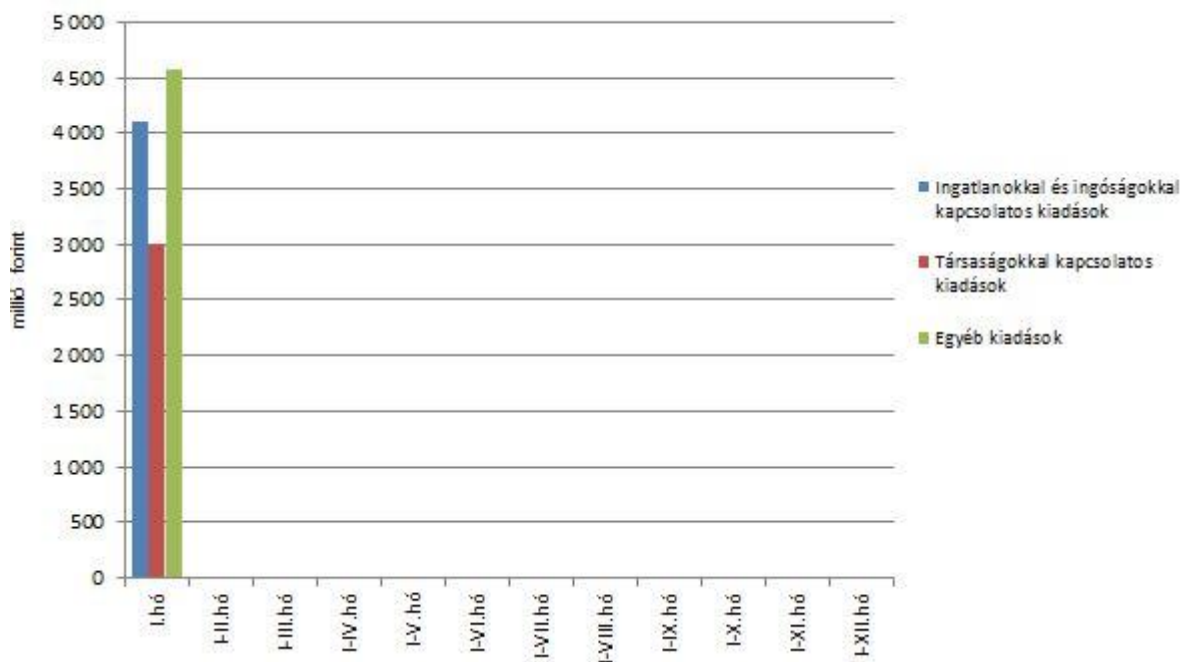
A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	70,9	73,6	2,7	103,8
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	<i>18,9</i>	<i>18,9</i>	<i>0,0</i>	<i>100,0</i>
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	<i>19,1</i>	<i>19,6</i>	<i>0,5</i>	<i>102,6</i>
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása</i>	<i>25,6</i>	<i>27,8</i>	<i>2,2</i>	<i>108,6</i>
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	<i>7,3</i>	<i>7,3</i>	<i>0,0</i>	<i>100,0</i>
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	0,2	0,3	0,1	150,0
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	0,6	9,7	9,1	1616,7
Összesen	71,7	83,6	11,9	116,6

A **„Hozzájárulás az EU költségvetéséhez”** mérlegsoron 2019 januárjában 42,4 milliárd forint kiadás teljesült, ami az éves előirányzat 12,1%-a, és a tervezettnél megfelelően alakult. A hozzájárulás 30,0 milliárd forinttal haladta meg a 2018. év azonos hónapjában teljesített kiadást.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** januári összege 11,7 milliárd forint volt, amelynek főbb tételeit a következő grafikon mutatja:

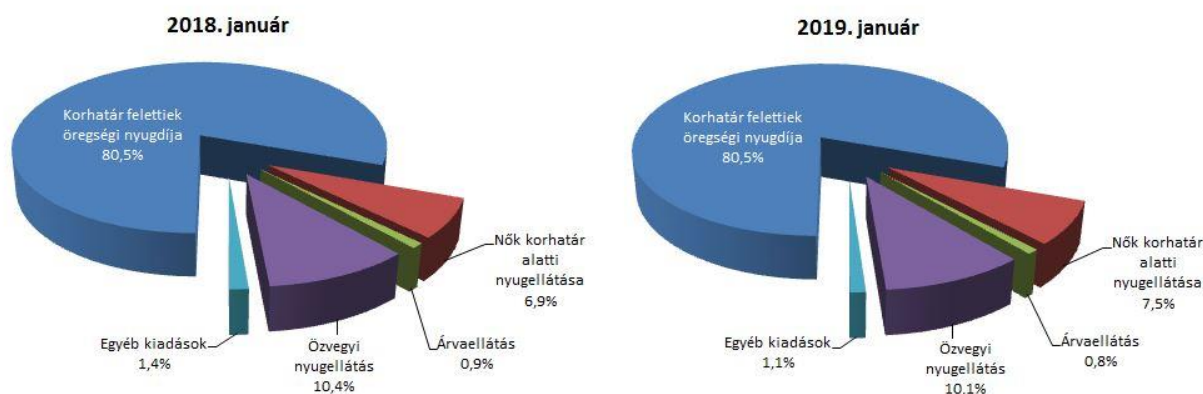
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2019. évben

Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, mely januárban 6,4 milliárd forintban teljesült. E kiadás az előző év azonos hónapjában teljesített összegtől 3,3 milliárd forintra maradt el.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül nagyságrendileg kiemelkedő tétel a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 283,0 milliárd forint. A nyugellátási kiadások ellátási jogcímeinek alakulását a következő táblázat mutatja be:

Nyugellátási kiadások ellátási jogcímenként

2019 januárjában a nyugellátásra fordított kiadások kismértékben elmaradtak az éves törvényi előirányzat időarányos mértékétől. Ennek oka az előirányzat-felhasználás éven belüli létszámalakulást követő hullámzó eloszlása. A januári kifizetések tartalmazzák az év elején végrehajtott emeléseket, azaz a nyugdíjakba beépült januári 2,7%-os nyugdíjemelés összegét. A nyugdíjemelés mellett további kiadásnövelő hatással bír a nyugellátottak létszámának és a létszám összetételének a változása, az ún. cserélődési hatás. Az a tendencia továbbá, hogy az alacsonyabb ellátással rendelkezők létszáma csökken, az újonnan megállapított magasabb összegű nyugellátással rendelkezők aránya pedig nő az állományon belül. Az előző év azonos hónapjához képest így nyugdíjakra 10,5 milliárd forinttal, 3,9%-kal költött többet a költségvetés, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 8,4 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátásra 2,4 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre, mint tavaly januárban.

Az **Egészségbiztosítási Alap** összes kiadásának 29,7%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza:

Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I. hó	2019. I. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	54,0	57,4	3,4	106,3
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantsági, rehabilitációs ellátások</i>	24,7	23,7	-1,0	96,0
<i>Gyermekgondozási díj</i>	12,8	15,1	2,3	118,0
<i>Táppénz</i>	10,1	12,3	2,2	121,8

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 99,2 milliárd forint volt az év első hónapjában, ez 4,0 milliárd forinttal több, mint a bázisidőszak értéke.

Gyógyszertámogatásra januárban 29,0 milliárd forintot költött az egészségbiztosítás, mely 3,3 milliárd forinttal magasabb a 2018. évi januári összegnél.

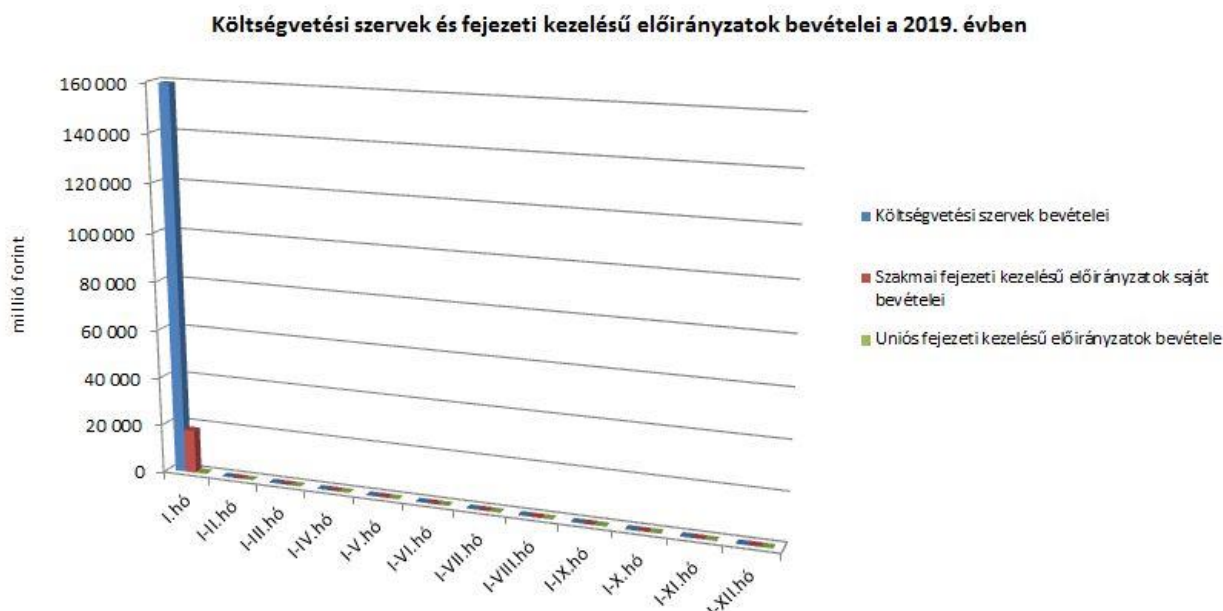
3. A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS SZAKMAI FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2019. január hónapban a **költségvetési szervek bevételei** összesen 159,2 milliárd forintot tettek ki, mely 37,9%-kal alacsonyabb a 2018. január havi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 75,3 milliárd forint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, valamint 7,8 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként. Ez utóbbi bevétel tavaly januárban jóval magasabb volt, döntően ez magyarázza a két év január havi bevételei közötti eltérést.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei** 2019 januárjában 18,0 milliárd forintot tettek ki, mely mindössze 3,0 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos hónapjához képest. A bevételek jelentős részét az uniós fejlesztések operatív programja előirányzatfelhasználási keretszámlájára visszautalt összegek teszik ki.

Az „**Uniós fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele**” mérlegsoron idén január hónapban mindössze 0,4 milliárd forint összegű bevétel került elszámolásra. A mérlegsor a korábbi években megszokott „Fejezeti kezelésű előirányzatok EU támogatása” mérlegsor helyett a nem a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetbe érkező uniós bevételek kimutatására szolgál.

A 2019. évi januári, együttesen közel 178 milliárd forint összegű bevételek megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

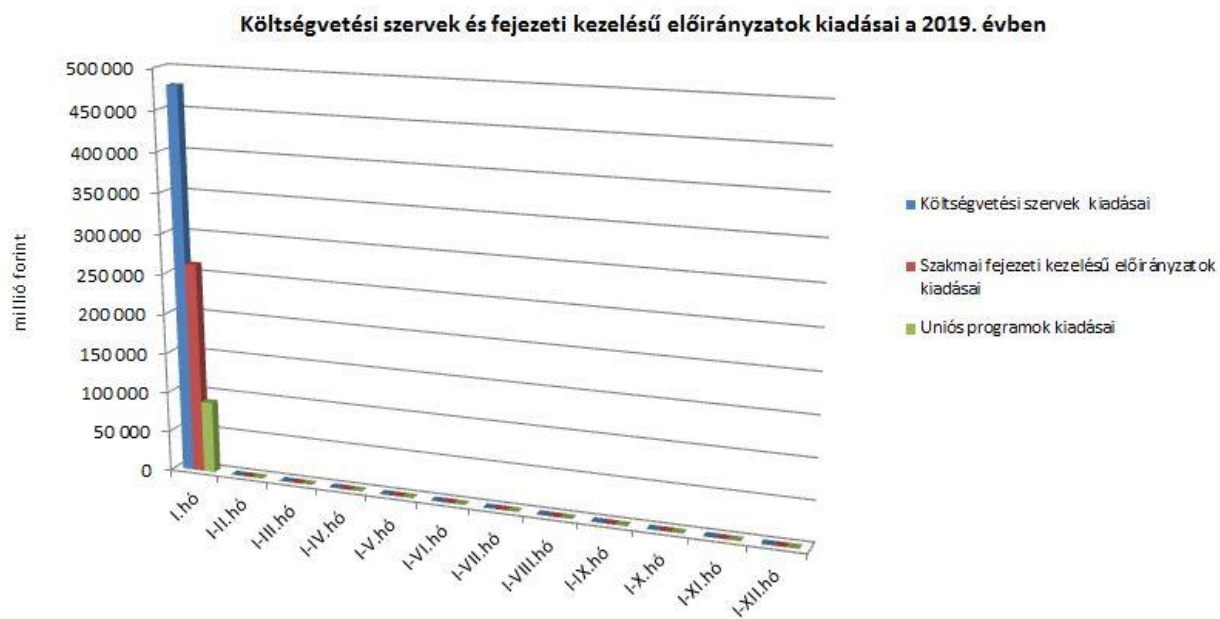

A költségvetési szervek kiadásai 2019. január hónapban 479,1 milliárd forintot tettek ki, amely 15,9%-kal haladta meg az előző év azonos hónapjában teljesült kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 266,1 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, amely 13,6 milliárd forinttal magasabb, mint az előző év januári, e célú kiadás. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 24,8 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala központi költségvetéséből a Gripen gépek bérleti díjára, 17,3 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala Anyagellátó Raktárbázis Központnál helikopterbeszerzésre, valamint tábori vezetési pont kialakítására, valamint 6,3 milliárd forint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóságnál megállapodás alapján főképp takarításra, őrzés-védelemre, ingatlanfelújításra.

Az egyéb szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak 2019. január havi teljesítése 262,5 milliárd forintot tett ki, mely 25,6%-kal magasabb, mint az előző év azonos hónapjában. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi tételek emelhetők ki: 76,6 milliárd forint a „Modern Városok Program” keretében megvalósuló fejlesztések kifizetése, 27,6 milliárd forint a normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcstanoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 19,8 milliárd forint a közúthálózat fenntartására és működtetésére, 15,7 milliárd forint a vasúthálózat fejlesztésére, 12,2 milliárd forint kifizetése az „Egyházi alapintézmény-működés, SZJA rendelkezés és kiegészítése” törvénysorról, 9,8 milliárd forint az autópálya rendelkezésre állási díj, valamint 8,2 milliárd forint a kerékpáros létesítmények fejlesztésére. A két év első hónapjának kiadásai közötti eltérést okozó számos tényező közül kiemelhetők elsősorban a vasúthálózat fejlesztésére, valamint a kerékpáros létesítmények fejlesztésére kifizetett összegek.

Az „Uniós programok kiadásai” mérlegsoron a 2019. év január hónapjában 89,3 milliárd forint összegű kifizetés történt, amely az éves előirányzat 4,6%-os teljesítését jelenti. A kiadások túlnyomó részét a 2014-2020-as programozási időszak kohéziós operatív programjai adják, januárban 77,5 milliárd forintot. Ebből az év első hónapjában a legjobban teljesítő operatív programok: az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program 36,0 milliárd forintos, a Gazdaságfejlesztés és Innovációs Operatív Program 14,9 milliárd forintos, valamint a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program 8,7 milliárd forintos kifizetéssel. A 2019. évtől e mérlegsor szolgál az uniós kiadások kimutatására a korábbi években megszokott „Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai” mérlegsor helyett.

A 2019. évi januári, együttesen közel 831 milliárd forint összegű kiadások megoszlását a következő grafikon szemlélteti:

4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 26,4 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 2,7 milliárd forinttal lett több az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I. hó	
	2018	2019
1. Bevétel	19,0	17,0
1.1. Forint	19,1	17,0
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	<i>19,1</i>	<i>17,0</i>
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>1.1.4. KESZ forintbetét kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
1.2. Deviza	-0,1	0,0
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>
2. Kiadás	42,7	43,4
2.1 Forint	20,0	22,9
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	<i>4,5</i>	<i>4,8</i>
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	<i>6,1</i>	<i>10,4</i>
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>9,4</i>	<i>7,7</i>
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
2.2. Deviza	22,7	20,5
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	<i>0,1</i>	<i>0,0</i>
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	<i>22,6</i>	<i>20,5</i>
3. Kamategyenleg	23,7	26,4

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága január végéig 43,4 milliárd forinttal **növekedett** négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben megvalósított nettó forintkibocsátás 392,8 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok kismértékű növekedése 1,5 milliárd forint összegben.
- **A harmadik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés 255,2 milliárd forint értékben.
- **A negyedik – szintén csökkentő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett erősödése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 95,7 milliárd forinttal csökkentette.

Az előzetes adatok szerint január végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

	2018. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2019. január 31.		változás százalékpont
	előzetes állomány	megoszlás (%)					előzetes állomány	megoszlás (%)	
	I. hónap								
1. Forint	22 796,0	79,46	1 110,2	717,4	0,0	392,8	23 188,8	80,71	1,25
1.1. Hitel	1 167,7	4,07	20,1	0,0	0,0	20,1	1 187,8	4,13	0,06
1.1.1. Külföldi	1 167,7	4,07	20,1	0,0	0,0	20,1	1 187,8	4,13	0,06
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
1.2. Állampapír	21 628,3	75,39	1 090,1	717,4	0,0	372,8	22 001,0	76,57	1,18
1.2.1. Piaci értékesítésű	21 589,1	75,25	1 090,1	717,4	0,0	372,8	21 961,8	76,44	1,18
1.2.1.1. Kötvény	12 836,1	44,74	329,6	130,6	0,0	199,0	13 035,1	45,37	0,63
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	1 237,3	4,31	299,2	153,7	0,0	145,6	1 382,9	4,81	0,50
1.2.1.3. Lakossági állampapír	7 515,7	26,20	461,3	433,1	0,0	28,1	7 543,9	26,26	0,06
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,14	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,14	0,00
2. Deviza	5 724,8	19,96	6,0	261,2	-95,7	-350,9	5 373,9	18,70	-1,25
2.1. Hitel	795,0	2,77	0,0	0,0	-13,9	-13,9	781,0	2,72	-0,05
2.1.1. Külföldi	795,0	2,77	0,0	0,0	-13,9	-13,9	781,0	2,72	-0,05
2.1.2. Belföldi	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00
2.2. Állampapír	4 929,8	17,18	6,0	261,2	-81,8	-336,9	4 592,8	15,99	-1,20
2.2.1. Külföldi	4 246,2	14,80	0,0	260,9	-69,7	-330,7	3 915,5	13,63	-1,17
2.2.2. Belföldi	683,6	2,38	6,0	0,2	-12,1	-6,3	677,3	2,36	-0,03
Összesen	28 520,7	99,42	1 116,2	978,5	-95,7	41,9	28 562,7	99,41	0,00
Egyéb kötelezettség	167,4	0,58	37,0	32,6	-2,9	1,5	168,9	0,59	0,00
MINDÖSSZESEN	28 688,2	100,00	1 153,2	1 011,1	-98,7	43,4	28 731,6	100,00	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága január végéig 350,9 milliárd forinttal 5373,9 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0%-os szintről 18,7%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A költségvetés forintadóssága január végéig 392,8 milliárd forinttal nőtt, és 23 188,8 milliárd forintot tett ki, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 80,7%-át. 2018 decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. január végén a lakossági állampapírok állománya 7543,9 milliárd forint volt, ami 28,1 milliárd forintos növekedést jelent 2018. december vége óta. Ez döntően három tényezőre vezethető vissza. A lakossági ügyfelek által vásárolható, egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír és a Bónusz Magyar Állampapír együttes állománya 2019. január végén 77,4 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 3118,5 milliárd forintot tett ki. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 36,0 milliárd forint összegű növekedése következtében 536,2 milliárd forintra emelkedett január hó végéig. Az Egyéves és a Féléves Magyar Állampapírok állománya 3332,0 milliárd forint volt január végén, ami 91,6 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018 év végi állománynál, mutatva a futamidő-növelés sikerességét.

A külföldi befektetők állampapír-állománya januárban 198,8 milliárd forinttal növekedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 96,0%-a, 3991,6 milliárd forint államkötvény és 4,0%-a, 168,0 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje január végén 5,1 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 1,5 milliárd forinttal növekedett. Január végén az állomány 168,9 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,6%-a.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A diszkontkincstárjegyek januári aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,8-ről 2,0-re emelkedett. A kötvényaukciókon a fedezettség az előző havi 2,6-ről 3,2-re növekedett.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó januári aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 2 bázisponttal növekedett és 0,05%-ot tett ki. A 12 hónapos kincstárjegy utolsó januári aukcióján a kialakult átlaghozam 0,42% lett, amely 6 bázisponttal magasabb a decemberi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 1,16%-ot tett ki, amely 11 bázisponttal elmaradt az utolsó decemberi aukción kialakult átlaghozamtól. Az 5 éves kötvény utolsó januári aukcióján az átlaghozam 2,25%-ot ért el, amely 41 bázisponttal alacsonyabb az utolsó decemberi aukcióhoz képest. A 10 éves kötvényaukció 2,84%-os átlaghozama 31 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó decemberi aukción kialakult átlaghozam.